

ULLENSAKER KOMMUNE
Postboks 470
2051 JESSHEIM

Saksbehandler, innvalgstelefon
Elin Mangseth, 32266653

Ullensaker - Uttalelse til søknad om dispensasjon fra reguleringsplan for etablering av grønnstruktur og lysløpetrasé - 131/153 - Langmyra

Vi viser til brev datert 7. juni 2023.

Saken gjelder

Det er søkt om dispensasjon fra detaljreguleringsplanen for grønnstruktur Jessheim sørøst, Langmyra, for etablering av grønnstruktur og lysløpetrasé. Søknaden gjelder endring av tidligere gitt rammetillatelse for å etablere to ekstra terskler (terskel 2 og 3) i Langmyra, samt å redusere høyde på terskel 1. Bakgrunnen for søknaden er at regulert terskel ikke oppfyller kravene for å defineres som vassdragsanlegg i damsikkerhetsforskriften.

Området er avsatt til grønnstruktur i kommuneplanens arealdel. Tiltaket ønskes etablert i hensynssone H560_2, bevaring naturmiljø, som omfatter myrlokalitet med randsone.

Lovverk og Statsforvalterens rolle

Kommunen kan bare gi dispensasjon dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, hensynene i lovens formålsbestemmelse eller nasjonale eller regionale interesser, ikke blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene, jf. plan- og bygningsloven kapittel 19. Fordelene ved en dispensasjon skal primært knyttes til de offentlige hensyn som planen skal ivareta og de formål og hensyn som plan- og bygningsloven fastsetter.

Statsforvalteren skal påse at dispensasjoner ikke gis i strid med nasjonale og viktige regionale interesser innen miljøvern, landbruk, barn og unges interesser, folkehelse, samfunnssikkerhet og gravplasser. Vi skal følge opp Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innenfor våre ansvarsområder. Dette skjer ved at vi avgir uttalelser i saken før kommunen fatter vedtak. Vi har også klagerett på kommunens vedtak.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at det er Statsforvalterens juridiske avdeling som behandler eventuelle klager på kommunens vedtak. Dersom Statsforvalteren i Oslo og Viken klager på et kommunalt dispensasjonsvedtak vil det være en annen Statsforvalter som behandler klagen.

Vurdering

Gjeldende detaljregulering for området er av nyere dato og er sist revidert i 2021. Vi ber kommunen vurdere om det omsøkte tiltaket kan gjennomføres gjennom mindre endring av planen. En planprosess vil sikre medvirkning og lokal forankring av planforslaget, samt at alle berørte parter har mulighet til å legge fram sine synspunkter før endelig vedtak fattes. En slik helhetlig løsning er vanskelig å oppnå gjennom enkeltvis dispensasjoner, og kan bidra til å uthule arealplaner som verktøy for arealstyring.

Naturmangfold og klima

Naturmangfoldloven kapittel II slår fast at utøvelse av offentlig myndighet skal bygge på et godt kunnskapsgrunnlag, føre-var-prinsippet og at påvirkningen av et tiltak skal vurderes ut fra samlet belastning på økosystemet. Vi viser også til naturmangfoldloven § 10, som skal forhindre en bit-for-bit-nedbygging av landskap, økosystem, naturtyper og arter.

I *Naturmangfoldmeldinga – Natur for livet* (2015-2016), går det frem at regjeringen vil styrke vektleggingen av hensynet til våtmark, inkludert myr. I Norge er minst en tredjedel av myrene under skoggrensen drenert de siste hundre år. Utover viktige landskaps- og friluftsverdier som ofte er knyttet til disse områdene, er myra viktig for naturmangfoldet, som flomdemper, rensing av vann og som karbonlager. I klimameldingen (Meld. St. 13 (2020–2021)) er det også pekt på viktigheten av å ivareta karbonrike arealer.

Tersklene vil krysse Langmyra, som i 2020 ble kartlagt som naturtype rik åpen sørlig jordvannsmyr etter NiN-metodikk. Naturtypen er rødlistet i kategori EN/sterkt truet. Det er gjort registrering av rynkeskinn (NT/nær truet) i søndre del av myra.

Myrlokaliteten er smal og ca. 800 meter lang. Terskel 2 og 3 vil få toppbredde på ca. 4,5 meter og medfører at mellom 550 m³ og 1650 m³ torvmasser berøres. Det er vurdert at myras økologi ikke blir vesentlig påvirket av tiltaket. For at Langmyra i hovedsak skal kunne beholde sin økologiske funksjon er det presentert skadereduserende tiltak, som å legge til rette for naturlig revegetering av kantsonene. Det forventes likevel at tiltaket kan medføre at deler av myra blir mer utsatt for både tørke og perioder med økte vannmengder. Vi savner en redegjørelse av tiltakets effekt på klima. Graving og tørking av myrområder vil gi utslipp av klimagasser og reduserte muligheter til framtidig CO₂-opptak.

Vi mener at det bør utføres minst mulig inngrep i myrområder med svært stor verdi. Vår vurdering er at etablering av terskler vil medføre inngrep som er uheldig for naturmangfoldet knyttet til myra. Det bør vurderes alternative plasseringer av tersklene som ikke innebærer nedbygging av myr. Vi minner om naturmangfoldlovens prinsipper for forvaltning av naturverdier, jf. § 7 og §§ 8–12. Hensynet til naturmangfoldet skal veie tungt i vurderingen av hvilke løsninger som skal velges.

Vannmiljø

For nye inngrep og aktiviteter må kommunen ta hensyn til vannmiljøet og i tilstrekkelig grad vurdere effekter av planlagte tiltak opp mot fastsatte miljømål. Vannforskriften §§ 4 og 5 om miljømål fastsetter at tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand. Langmyra inngår i vannforekomst 002-4171-R Horsla elv, som har dårlig økologisk tilstand. Vi savner at det er redegjort for tiltakets påvirkning på vannforekomsten.

Vi legger til grunn at kommunen vurderer søknaden etter reglene i plan- og bygningsloven kapittel 19. Vi viser også til [dispensasjonsveilederen](#) som ligger på vår [nettside](#). Kommunens foreløpige vurdering av saken er ikke lagt ved oversendelsen. Vi ber om at kommunens vurdering legges ved fremtidige saker som oversendes for uttalelse, og viser i den sammenheng til punkt *Oversendelse til høringsinstanser* i vår dispensasjonsveileder.

Ellers viser vi til [Statsforvalterens forventninger til kommunal arealplanlegging for 2023](#), og til [overordnede føringer for kommunal planlegging innenfor Statsforvalterens ansvarsområde](#).

Konklusjon

Omsøkte tiltak vil medføre stor samlet belastning på et myrområde med svært høy verdi, noe vi mener er svært uheldig. Vi viser til våre merknader ovenfor og fraråder kommunen å gi dispensasjon. Vi ber om å bli holdt orientert om kommunens videre behandling av saken for å kunne vurdere å påklage et eventuelt positivt vedtak.

Med hilsen

Jorunn Skram
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Elin Mangseth
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Viken fylkeskommune

Postboks 220

1702

SARPSBORG